

Hrvatska IPO euforija u 2007.

PIŠE: *Orhideja Gjenero*
FOTO: *iz korporativnog fundusa*

Kada je riječ o tržištu kapitala u Hrvatskoj prošla godina Kostat će zapamćena ponajprije po javnim ponudama koje su privukle veliki broj hrvatskih građana. Podaci Središnje depozitarne agencije pokazuju da gotovo 20% hrvatskih građana, odnosno njih 840 tisuća ima vrijednosnice, a podaci o novootvorenim računima investitora pokazuju da je velik dio njih na tržište kapitala privukla upravo svojevrsna IPO euforija.

Inicijalna javna ponuda dionica Ine u velikoj je mjeri zaslužna za popularizaciju ulaganja u dionice, posebno u kontekstu značajnog porasta cijene dionice te kompanije nakon uvrštenja na Zagrebačku burzu u prosincu 2006. U euforiji koja je potrajala sve do kraja svibnja 2007. porasla je cijena praktički svim domaćim dionicama. U ljetno vrijeme i početkom jeseni cijene su uglavnom stagnirale.

Kratkotrajni pad cijena uoči početka upisa dionica T-HT-a tumačen je prikupljanjem kapitala za sudjelovanje građana u inicijalnoj javnoj ponudi. Korekciju je zamijenio rast cijena zbog povrata viška kapitala iz inicijalne javne ponude dionica T-HT-a, ali i novog ulaganja nakon prodaje dionica kupljenih u javnoj ponudi. Sredinom listopada euforija je dosegla vrhunac, ali bez snage za duže zadržavanje pozi-

tivnog trenda pa je IPO Atlantic grupe, uz relativno visoku valuaciju, bio prvi koji je investitorima donio opipljive gu-bitke.

Zagrebačka burza je 2007. završila s rekordnim prometom dionicama, koji je u usporedbi s prethodnom godinom povećan za više od 50 %, na 22 milijarde kuna, te rekordnim indeksom. Tržišna kapitalizacija narasla je čak 78%, dok se broj transakcija udvostručio. Osim toga, tijekom 2007. godine završena su dva velika projekta: pripajanje Varaždinske burze Zagrebačkoj i uvođenje nove, moderne OMX trgovinske platforme.

Pomalo u sjeni atraktivnih javnih ponuda ostala su i neka značajna kretanja na domaćem tržištu kapitala, poput pet izdanja korporacijskih obveznica te nova municipalna izdanja, što je znak da su i hrvatske tvrtke i jedinice lokalne samouprave prepoznale potencijale burze kao mjesta prikupljanja kapitala za financiranje svojih projekata.

Uz to, provedeno je i niz dokapitalizacija izdavanjem dionica privatnim ponudama (Uljanik Plovidba, Zagrebačka banka, Erste banka, itd.) te nekoliko preuzimanja od kojih je najznačajnije Lactalisova kupnja Dukata.

Što je IPO?

IPO – Initial Public Offering
(engl.): inicijalna javna ponuda dionica

Dionice s najvećim prometom u 2007. (u kunama):

Ina d.d.	1.554.651.335
HT d.d.	1.443.802.297
Adris grupa d.d.	1.301.032.750
Ericsson Nikola Tesla d.d.	947.444.575
Atlantska plovidba d.d.	845.784.112
Ingra d.d.	836.124.483
Dalekovod d.d.	831.192.316
Institut građevinarstva Hrvatske d.d.	758.465.116
Podravka d.d.	707.456.299
Viro tvornica šećera d.d.	621.114.812

Dionice s najvećim porastom cijene u 2007. (u kunama):

Ingra d.d.	375,7%
Ledo d.d.	323,7%
Atlantska plovidba d.d.	291,4%
Hidroelektra niskogradnja d.d.	273,7%
Institut građevinarstva Hrvatske d.d.	253,3%
Tisak d.d.	250,5%
Luka Rijeka d.d.	226,3%
Viadukt d.d.	214,1%